

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gvaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.I.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XXV. Et ascendit in montem, ac uocat ad se quos uoluit ipse, & uenerunt ad eum. Et fecit duodecim, ut essent secum, & ut emitteret eos ad prædicandum, utq[ue] haberent potestatem sanandi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

**Iohn. 2.
Gen. 3.**

enim morbos pellit, quorum origo ex peccato est, & quibus peccatum carnem flagellat & celegit Deus, peccata quoque tollat oportet. At idem spiritibus quoque immundis imperat, qui servitum suum illo procident, & cum tremor Dei filium agnoscent. Ergo is ipse est, qui serpentis caput inculcare debuit, sicuti primis parentibus olim Deus promiserat. In praesenti tamen spiritus immundus non patitur, cum quia tempus manifestatio ipsius inter gentes nondum aderat, tum quod dignum est, diaboli mendaciorum patris testimonio eum commendari, qui aeternus est Diabolus. Nec admittendum fuerit, ut diaboli testimonium Christi & virtutem nostram salutis cuius suspectam faceret, sicuti alibi copiosus a nobis dictum est. Nostrum fuerit, simili studio Christus sectari, & curare ut per fidem contactum ipsi viviamur. Ita enim fiet, ut ipsius merito a peccati fundo & diaboli tyrannie liberari, in ipso & cum ipso eternum viviamus. Illi debetur benedictio, gloria & potestas in eternum. Amen.

H O M I L I A X X V.

Et ascendit in montem, ac uocat ad se quos uoluit ipse, & uenerunt ad eum. Et fecit duodecim, ut essent secum, & ut emitteret eos ad prædicandum, ut p̄ haberent potestatem sanandi morbos & cuncti da monia. Et imposuit Simon nomen Petrus: & Iacobum filium Zebedaei, & Ioannem fratrem Iacobi, & imposuit eis nomina Boanerges, quod est, filii tonitruis: & Andream, & Philippum, & Bartholomaeum, & Nathanaeum, & Thomam, & Iacobum Alphai filium, & Thaddeum, & Simonem Cananeum, & Iudam Iscariotem, qui & prodidit illum.

**Argumentum
& usus pre-
sentis loci.**
Ioan. 15.
Marc. 1.
Lucas 4.

In nomine Dei beneficia, nullum posse filium Iesum Christum, præstans & salutarius est, quod verbum suum miseris mortalibus manifestari dignatur. Per hoc enim de sua voluntate edocet, sicut nos ipsi amicorum loco esse testatur, & simul miseros nos & indigatos ad regnum aeternum confortium colligit. Non temere ergo Christus Iesus docendi munus ad se quoque pertinet, & se illius ergo in mundum venisse testatur, sed docendo potissimum exercetur, quam diu in terris satius est. At quia ille, quoad humana natura conditionem, solus omnibus locis finali sufficiens poterat, & peracto nostra redemptione negotio terras erat relicturus, certos aliquot dispergit, quos ad prædicandum emitteret, & quorū ministerio Euangelij doctrina in toto terrarum vulgaretur. De horum electione in praesenti Marcus agit, qui locus non modo de Apolloniano, Ecclia, verum etiam eius ministerij ecclesiastici ratione nos indicare doceat. Quare singulatius diligenter inspexisse non parum proderit.

Primum eius negotij author proponitur, *Dei filius Iesus Christus*, qui solus & non aliis hominibus ministerio adiutus, Apostolos hunc elegit. Unde patet ministerium verbi, non humanum inueniunt, sed diuinum institutum esse. Ut enim duodecim hosce Christus ordinavit, ita etiam olim suo spiritu prophetis adiuit, & nunc etiam ecclesia sua Apostolos, doctores & pastores leviter suuevit. At quia de hoc supra diximus, paucula hac modo sufficiente. In praesenti vero Christus uidentur & indefessum studium confederari debet, quo inflar optimi patris familiæ sua doceat, id est, Ecclesia proficit, ne posse ipsum est terris discelsum electi salutis doctrina desinuantur. Ita non suo exemplo omnes illos officij admonet, quorum fidei & cura ecclesia commissa est: ut nimis non contenti, si ipsi fideliter doceant, verum etiam de successoribus cogiente, quorum opera verbi doctrina in ecclesijs conserueretur. Fecerunt hoc ante Christum incarnationum præstantissimi prophetarum, Samuel & Heliæus, quos discipulis pluribus conuixisse, & illos priuatum instituisse, sacra hispania testatur. Et per Amos prophetam Iudeis hoc grauissimum criminis loco Deus obiicit, quod Nazarites suis vinum propinarint, id est, quod sibi & verbi ministerio consecratos inuenient educatione indebet, tiori corrupserint, & intemperantia affusecerint, ut in ipsis verbi doctrina in contemptum renunt. Fuit ergo haec res omnibus seculis cura ijs qui religionem saluam esse voluerunt: & hoc sui officij considerunt sanctissimi reges & principes, quorum liberalitate collegia & monasteria fundata atq[ue] statuta sunt, ut in illis aliantur & influantur bona indolis atq[ue] seruantes, quibus aliudigno ecclesia

at & talijs
seruantes
tis capi-
ue immo-
tum equi-
Dei patrum
alium capi-
tio Christi
peccati fusi-
dedit depon-

ora commissi possit. Nec ignorante olim quantum hoc momenti habeat ad conservandam religionem
injus & affutus apostata Julianus, qui Christianorum liberos a scholis arceri voluit, sic fore exi-
fimans ut Christiana religio sponte corrueret, sublatos nimirum viris eruditis, quorum doctrina &
dexteritate illius veritas afferbatur. Quotquot ergo veram religionem in ecclesijs saluam cupinre,

deibolo rete in instituendis & ministri probé informandis dies noctesq; cogitent.

Deinde vi negotium hoc Christus tractaris commémoratur. Montem consendit, & illi, Luca **ii. Quomodo**
repleta in precacionibus tota nocte perfeueravit, tandem quos voluit acceſſens, illos apostolicō munere **Apostoli sine**
delinquit. Admonent hęc, quid in ministrorum verbi electione potissimum obferuari debeat. Primo **electi, & quid**
tempus ex terrenorum sive carnalium affectuum ratiib; ad celstium confederationem eleuare & **in ministrorum**
inducere conuenit. Diuinum enim negotium hic agitur, quod ad Dei regnum p̄petuat, cuius propa-
gandi studio nos virgini oportet. Peccant ergo grauiſſime, qui dum ministros eligit, terrena p̄pe-
dant opes nimirum honores, amicitias, vel conjuto canes mutos querū, quorum ignavia ad peccan-
tium abducantur, & quibus ipsi pro sua libidine dicendi leges praescribere possint, quales olim
fuerint, & quod prophetas legimus, & hodie non paucos esse videmus magno cū ecclie & doctrina Chriſtū **Isaie 30.5.**
id est. Deinde precibus seris & ardentiibus hic opus est, quas primituam quoque eccliam **Amos 2.**
insta Christi exemplum addib; constat, si quando Apostoli aut ministri eligendi effent. **Vt enim**
minus hoc per se arduum est, in quo abque spiritus sancti operatione (sic ut Paulus monet) nibil est **Act. 1. 13. Cor. 4.**
fisus: Ita ministrorum errores, siue illi per ignaviam sue perfidiam committantur, non in illis solis
habet, sed in communе totius ecclie malum redundat. **Vnde** constat, cum priuata cum publica sa-
luti parum memor esse eos, quotquot in ministrorum verbi electionibus absq; omni religione, tan-
quam in re propheta verificantur.

Tertio si nem triplex ostendit Marcus, in quem discipuli iſi electi sunt. Primus est, ut cum **iii.** In quem
Christo effent, quod ad ipsorum institutionem faciebat. Quia enim rerum ab Christo gestarum testes finem Apostoli
fuerant, familiariori & diuturniori conuersatione cum Christo opus habebant, ut certò ac vere electi sunt.
dilecti testari possent. Secundus finis est, ut illos ad predicandum emitteret, quod ipso adhuc in **Ioan. 15.**
tempore fieri cōcipit, ut infra dicetur, & ideo iam nunc Apostolos nominavit, ut Lucas scribit. **Act. 1. 10. Cor. 6.**
Tertius, ut haberent potestatem curandi morbos & ejiciendi satanā: quibus verbis vnuera eden-
dum miraculorum potestas comprehenditur, quorum potissimum usus fuit, ut ex illis pateret, Apo-
stolus dimicuisse missos esse, & diuinum negotium agere.

Porro tribus hisc vnuersa ministrorum verbi officia comprehendendi possunt. Debent illi Christo **Officia mini-**
strorum, & ab illo diserce que alij prædicent. Nec enim aliud ecclie prædicari vult Christus, **strorum verbi.**
quoniam ipse tradidit, alibi dices: Doceite omnes gentes seruare omnia, quæ ego præcepī vobis. Et **Matth. 28.**
Paulus vos anathema pronuntiat qui aliud Euangelium prædicant, etiam si angelii de celo fuerint. **Galat. 1.**
Conserfatur autem nobis Christus per verbum suum, ubi illius in prophetis & Apostolis loquentem
audire liter. In hoc igitur se ministri exerceant, & lessioni incumbant, sicuti Timotheo suo Paulus **1. Timoth. 4.**
precipit. Minimè ergo pro Apostolicis agnoscit debent, qui vel prinsq; didicerint ad docendit excus-
ant, vel hominū discipuli & serui sunt, in quorum verba iurarunt, ut ne scripturas quidē diuer-
ſionis sentientes audiant. At ubi ex Christo doctrinam veram haueverunt, vocacionem sive missionem **2.**
ad eisdem expedient, & ubi misi fuerint, officio suo intrepide fungantur, ut quam plūrimos Christo
lucifaciāti. Nec enim talenta sua in terram defodis, sed illis nos fenerari vult Dominus, ut in ma-
gio illo iudicij die cum lucro recipiat quod suum est. Quin à ministrorum manibus illorum sanguis **Matth. 25.**
non requiret, qui illorum incuria & negligētia pereunt. Et nota est, Iona historia, quæ quam pe- **Ezech. 3. & 33.**
nulsum si impositum a Deo prædicandi officium detrectare, abunde docet. In quorum confadera-
tione diligenter versari propterea et conflantia vbi sunt, quæ hosibus quoque terrori fuit. Huc certe
Amos reficiens ait: Leo si rugiat, quis non timere? Dominus Deus cū loquitur, qui non prophete- **i. Cor. 9.**
tarer? Et Paulus: Si Euangelizem, non est quod glorier, nec scitis enim mihi incumbit. **V** & autem **Amos 3.**
michi Euangelizem. Devent horum cū ministri sum auditores semper meminisse, ut & illi offi-
cium faciant, nec collis vel blanditiae vel periculis se a vocari patiantur, hi vero officium facientes
ministri aquis animis ferant, quando illos ex Dei mandato hoc omne facere norunt. Accedit his
tunc loco, quod morbos sanare & satanam ejicere debent ministri. At qui miracula iamdudum ces- **3.**

sanisse confiteat, quando illis non amplius opus est: at quod illis olim figurabatur, id ministri personae praestare debent: ut nimirum animabus vel insirmis in fide & conscientia terroribus perculsi, id peccatorum esfu ad mortem laboranibus medeantur, & satanam regno suopellant. Et si maledic & homicida ab initio. Regnat ergo per mendaciam, falsam doctrinam, falsos cultus, idolatriam, ambitionem, auaritiam, odium, intemperantiam & omnis generis peccata, quibus homines cum seipsum aliis perdunt, quoad corpus & animam. His fortiter obstat, & ita acane regnum euentur uenire. Fecerunt hoc olim Apostoli, & hodie non minor idem faciendo necessitas nobis incumbit, quod paucum occurrunt, qui fidei & salutis sue incerti misere languente, mulieris vero in locis satanorum imperium obtemperant, & illius regnum apud eos quoque hominum incuria inflatur, atque illius tyrannie Christus iam pridem liberauerat. Nimirum ergo imprudenter quidam a misericordia destitam exigunt, nec ea ab illis volunt reprehendendi, per quae sat atque perfidissimum regnat, quem Christus per illos evictum vult.

Nomina Apo-
stolorum.
Matth. 10.
Luc. 6.
Actor. 1.

Humilis Apo-
stolorum consi-
ditio.

His Apostolus duodecim nomina subiunguntur, quae a tribus Evangelistis spiritu sanctius facilius censeri voluit, partim ut certe nobis constet, quos nam profidei nostre doctoribus agnoscimus, nec aliquis audiamus, qui Apostolorum titulus turridi, diversa ab illis tradidit: parum in Diadem & studium agnoscamus, qui ut David Psalm. 34. docet suorum nomina & memoriam trahere solet, qui in regno suo propagando fideliem operam nauant: quod in eum finem obseruari debet, priusquam huius mundi iudicij ant calumnij nos ab officio, cui nos Deus destinauit abduci patiamur, inter multa autem quae in hoc catalogo notanda veniunt, hac mihi parvissima videntur.

Primum, quod eorum nomina ab his, omni ambiutorum titulorum fastu spiritus sanctius respondeat, quibus nihil unquam prestantius orbis habuit, nec in posteru habiturus est. Paginas hec non communis tantummodo consuetudine, qui magnificos titulos ambitiosi capratis, & sepe pro illis fero et dimicant: verumpera cum illorum exemplo, qui sepe Apostolorum successores dicunt, & legimus eorum ministri censeri volunt. Quid enim inter hos alius quam Sanctissimos, Reverendissimos, Nobilitates, Excellentias, Gratias, Paternitates, & infinita eius generis delitia infinitas similes iniquabarum redolentia audias? Quoniam in ipsas scholas penetravit ambitio, ut inanes & superbo loquistrorum & Doctororum titulos pecunias redimant, qui mox humilitatis & crucis Christi praemissi fieri debebant, ut de ipsis nunc nihil dicatur, qui ubi per multos annos ecclesiæ doctores fuerunt, iam fuisse. Doctoratus honores ambiunt, ut vel solidam plebem in maiorem sui admiratione rapiant, quod principes ampliores & quaestuosa magis dignitates obtineant. Quam vero hoc alienum sit ab illis professione, sam præfensi hoc Apostolorum exemplum, quoniam Christi præceptum docet, qui ut nomen abnegamus, et mundu hunc omnem calcemus admonet. Vide Matth. 16. Idem Matth. 23. servisque pueris hoc nomine reprehendit, quod salutares honorificas in foro & Rabbini titulus agunt, & mox addit: Vos autem non vocemini Rabbi. Vos est enim docto res ipsa, Christus, omnes autem pueri vestris estis. Et ne quis hoc illi vel temere excidisse, vel ad Iudicium modo Rabbini titulum possit debere purarer, id est paulo post repetens ait: Ne vocemini doctores, Vos est enim docto res ipsa, Christus. Scio quid hic obijeciant, qui in Academij eiusmodi splendore gaudent, vel etiam ex eo queant ciuiri. Neque eis damno, qui bonarum artium candidatos honores publici spe ad studia excant. Medicos & Iurisconsultos non sine publico sui studij & diligentie testimonio admittuntur. At Eusebii autem ministeris ambitionem omnem alienam esse velim, quibus legitimum ecclesia examinatio ordinariae electionis testimonium sufficere debet: nec video quam procul a Simonie specie obijciat iste, quo ad ecclesiæ ministerium non admittuntur, quoniam qui titulos eiusmodi prius pecuniam demerunt.

Quorundam
nominata.
Matth. 16.
Matth. 26.

Secundo quorundam nomina Christus mutasse dicuntur. Simonem enim Petrum vocant, à seipso nominato, riuia & spiritali petra, quam alibi confessus est. Iohannem vero & Iacobum tonitru flent dicit, propter celestem doctrinam qua hominum mentes mouere debentur. At si discipulos sedet, non nimis tales fuissent patetib in presenti. Quare quales aliquando futuri sibi Christi innuerint, & infirmaribus quas mox passurierant occurtere & mederi voluit. Quia enim Christum negantur et Petrus, nominis recordatione illum officij admoneri oportuit, ut ad petram Christum reverenter hunc lapidem fidei constantia sarcirent. At alteri illi, Iohannes & Iacobus, mundo nimis adiutorum primaverunt.

primatum inter Apostolos ambituri erant. Ergo conitruit filios dicit vult Christus, ut terrena loqui Matth. 20.
deplorant, & caelstes voces sonent, quibus hominū mentes penetrerent, & peccatorum agnitione ter-
ritas, vero & ardenti salutis studio accendant. Admonet locus hic, quis nominum verus vñsus sit, Vñsus nominum
qua non ab igne Dei prouidentia nobis obtingere multa exempla docent. Quod si ergo eorum nomi-
nibus appellemur, quos olim fidèles Dei seruos & amicos fuisse constat, illorum fidem nos quoq; imi-
tari debere meminerimus. Imprimis in Christianorum nomine, quod commune est omnibus nobis, co-Auctor. 11.
glandum erit, nos illud a Christo habere, quem ita dici oportuit, ut eum conflareret esse vñctum illum,
quem fui populi reges & sacerdotē Deus ab aeterno constituit. Illum ergo regem & sacerdotē agno-
temus, illum audiamus, illi credamus, qui nos quoq; reges & sacerdotes facere dignatus est. Vñbio. Apoc. 1. §.
inter illorum canticis arguitur, qui inter nostri seculi de religione controversias, se nescire dicunt, quem
cum audire, & cui credere debeant. Atqui Christum proficeris ob bone, & Christianus diceris. Quem
egrediam, quam Christum, audias? Cui alij, quam Christo, credas? Sed de his alibi fortassis plura
datur.

Tertio, inter electos Christi Apostolos Iudas proditor numeratur. Vñbi admirandum diuina pro- Iudas proditor
videntia confilium occurrit, cuius ratio humani ingenij acumine nunquam satius inquire potest. Quoad con-
fessum nostram institutionem, hoc exemplo Christus docere voluit, nunquam defūturos qui religionem
quæsum faciat, & sub ipsius nomine de ipso & membris ipsius negotientur. Et sane Iude sectatores 2. Pet. 2.
& factores sunt, quoque hodie veritatis doctrinam producent, Dei gratiam & Christi meritum
pro pecunia vendunt, aut sub Euangelij praetextu sua querunt. Illos ergo nos cauere decet, ne falsi
nisi nobis imponant. Gloriantur hodie Romani Pontifices Apostolorum successione, cathedra Pe-
tri, & legitima ordinatione ecclesiae. Demus illis hac omnia. Atamen Iude instar negationem
carentem Christum & qua ille nobis meruit pro pecunia vendant. Non est ergo, quod Petri autho-
ritatem nobis obijcant. Quin potius cogitent, quid D. Bernhardo respondeant, qui in Sermone ad
Clerum in Concilio Remensi, episcoporum sui seculi mores acerrime reprehendens, inter alia inquit:
Dicit Dominus ad duodecim: Nonne ego vos duodecim elegi, & unus ex vobis diabolus est? Doc-
trina Iesu cum esset electio illa in manu tua, quare elegisti diabolum episcopum? Fratres, sic facie Ie-
sophiles eligens sibi multos diabulos episcopos. Et mox, Episcopi huius temporis auaritiam quomo-
destum? Quod enim sine miserabiliter gemitu dici non posse, Christi opprobria, spuma, flagella, cla-
vis, lanceam, crux & mortem, bac omnia in fornaci auaritie conflant & profligant in acquisitione
cum turpia lucri, & premium vniuersitatim suis marsupiis includente festinante, hoc solo sane à Iude I-
udeo differentes, quod illo horum omne emolumenta numero denario iiii compensauit, sibi voraciorē
neglia lucrorum infinitas exigunt pecunias, &c. Dicta sunt hac ante annos quadringentos: qui si
nobis illi de se dici nolunt, agendum ostendant, quid ab eo tempore in Curia Romana, aut episcoporum
morbis, aut etiam tota eccllesia in melius sit reformatum? Videndum tamen quod Euangelij pro-
fessor, ne paucorum virtutia omnibus in genere impueamus, vel Euangelij doctrinam improba calum-
nem proper eos, qui illa ad suam libidinem abuntur. Ita enim magistratus quoque, coniugium
um artes, & vniuersum omnes hominū ordines damnari mererentur, quando in singulis aliquos
reprobare licet, qui offici sui parum memores, affectibus suis plus aquo indulgent. Nos potius Christi
diffimam audiamus, quam ille Apostolorum ministerio toti orbi proposuit, illam settentur, ut olim
delecta gaudia fruamur cum Christo Iesu, Domino & saluatore nostro, cui debetur benedictio, honor,
gloria & postulas in aeternum. Amen.

HOMILIA XXXVI.

Et uenient in domum, & conuenit iterum turba, sic ut non liceret
illis uel panes edere. Et cum audissent qui ad illum attinebant, exierunt
ut illum prehenderent. Dicebant enim: Alienatus est mente. At scribæ
qui ab Hierosolymis descenderant, dicebant: Beelzebul habet, & per
principem demoniorum ejicit dæmonia.

Argumentum
Q Vñiam vniuersa nostra salutis ratio, quo ad nos, in hoc potissimum versatur, ut Christum & usus presentis loci.
agnoscamus & amplexemur, in quo solo quæcumq; ad salutem faciunt, Deus nobis offert: ipse loan. 17.